

P6_TA(2009)0377

Kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku poolt mõnes liikmesriigis esitatud rahvusvahelise kaitse taotlus (uuesti sõnastamine)

*****I**

Euroopa Parlamendi 7. mai 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (uuesti sõnastamine) (KOM(2008)0820 – C6-0474/2008 – 2008/0243(COD))

(Kaasotsustamismenetlus – uuesti sõnastamine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2008)0820);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 63 punkti 1 alapunkti a, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0474/2008);
 - võttes arvesse 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta¹;
 - võttes arvesse õiguskomisjoni 3.aprilli 2009. aasta kirja kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile vastavalt kodukorra artikli 80 a lõikele 3;
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 80a ja 51;
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A6-0284/2009),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt ei sisalda kõnealune ettepanek muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud, ning arvestades, et varasemate õigusaktide muutmata sätete ja nimetatud muudatuste kodifitseerimise osas piirdub ettepanek üksnes kehtivate tekstide kodifitseerimisega ega hõlma sisulisi muudatusi,
1. kiidab heaks komisjoni ettepaneku, mida on kohandatud vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma soovitudele ning muudetud vastavalt alltoodud muudatuseettepanekutele;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatses seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;

¹ EÜT C 77, 28.3.2002, lk 1.

3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 7. mail 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (uuesti sõnastatud)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eelkõige selle artikli 63 esimese lõigu punkti 1 alapunkti a,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras³,

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu 18. veebruari 2003. aasta määrusesse (EÜ) nr 343/2003 (millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest)⁴ tuleb teha olulisi muudatusi. Selguse huvides tuleks kõnealune määrus uuesti sõnastada.
- (2) Ühine varjupaigapoliitika, sealhulgas Euroopa ühine varjupaigasüsteem on osa Euroopa Liidu eesmärgist luua järk-järgult vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala, mis on avatud isikutele, kes neist sõltumatute asjaolude tõttu taotleavad õiguspäraselt kaitset ühenduses.
- (3) Oma erakorralisel kohtumisel Tampere 15. ja 16. oktoobril 1999 otsustas Euroopa Ülemkogu püüelda sellise Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomise poole, mis põhineb pagulasseisundit käsitleva 28. juuli 1951. aasta Genfi konventsiooni (mida on täiendatud 31. jaanuari 1967. aasta New Yorgi protokolliga) täielikul kohaldamisel, millega tagatakse, et kedagi ei sunnita naasma riiki, kus teda ohustab tagakiusamine, st kohaldatakse tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet. Selles suhtes peetakse liikmesriike, kes kõik järgivad tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet, kolmandate riikide kodanikele turvalisteks riikideks, ilma et see mõjutaks käesolevas määruses sätestatud vastutuskriteeriume.
- (4) Tampere kohtumise järeldustes tõdetakse ka, et see süsteem peaks lühiajaliselt hõlmama selget ja toimivat menetlust varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi määramiseks.
- (5) Selline menetlus peaks põhinema liikmesriikide ja asjaomaste isikute seisukohast erapooletutel ja õiglastel *kriteeriumidel*. Eelkõige peaks see võimaldama kiiresti määrata vastutav liikmesriik, et tagada tegelik juurdepääs rahvusvahelise kaitse

¹ ELT C ...

² ELT C ...

³ *Euroopa Parlamendi 7. mai 2009. aasta seisukoht.*

⁴ ELT L 50, 25.2.2003, lk 1.

seisundi kindlakstegemise menetlusele ja mitte seada ohtu rahvusvahelise kaitse taotluste kiire menetlemise eesmärki.

- (6) ***Kuna Euroopa ühise varjupaigasüsteemi järkjärgulise juurutamise lõpptulemuseks peaks olema ühine menetlus ja pagulaste ühesugune õiguslik seisund kogu liidus, on praeguses järgus asjakohane kogemuste põhjal vajalikke täiustusi tehes kinnitada põhimõtteid, mis on aluseks Dublinis 15. juunil 1990 allkirjastatud konventsioonile mõnes Euroopa ühenduste liikmesriigis esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määramise kohta (Dublini konventsioon), mille rakendamine on edendanud varjupaigapoliitika ühtlustamist.***
- (7) Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomise esimene etapp on nüüd lõpule viidud ||. 4. novembri 2004. aasta istungil võttis Euroopa Ülemkogu vastu Haagi programmi, milles sätestatakse eesmärgid, mida tuleb vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal ajavahemikul 2005–2010 saavutada. Sellega seoses kutsuti Haagi programmis komisjoni üles lõpetama esimese etapi õigusaktide hindamine ning esitama teise etapi õigusaktid ja meetmed nõukogule ja Euroopa Parlamendile, et need saaks vastu võtta enne 2010. aastat.
- (8) ***Varjupaigaküsimustega tegelevatele liikmesriikide ametkondadele tuleks igapäevaste otsuste vajadustega toimetulekuks anda konkreetset abi. Selles valdkonnas on põhjapaneva tähtsusega ... määrusega (EÜ) nr .../...¹ loodav varjupaigaküsimuste Euroopa tugiamet.***
- (9) Hindamiste tulemusi arvestades on praeguses etapis asjakohane kinnitada määruse (EÜ) nr 343/2003 põhimõtteid, tehes samal ajal kogemuste põhjal vajalikke parandusi, et tõhustada süsteemi ja kõnealuse menetluse alusel rahvusvahelise kaitse taotlejatele pakutavat kaitset.
- (10) Selleks et tagada kõigi rahvusvahelise kaitse taotlejate ja sellise kaitse alla võetud isikute võrdne kohtlemine ning kooskõla ELi kehtiva varjupaigaõigustikuga, eelkõige nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiviga 2004/83/EÜ (miinimumnõuete kohta, mida kolmandate riikide kodanikud või kodakondsuseta isikud peavad täitma, et saada pagulase või muul põhjusel rahvusvahelist kaitset vajava isiku staatus, ja antava kaitse sisu kohta)², on asjakohane laiendada käesoleva määruse kohaldamisala, et see hõlmaks ka täiendava kaitse taotlejad ja sellise kaitse alla võetud isikuid.
- (11) Selleks et tagada kõigi varjupaigataotlejate võrdne kohtlemine, tuleks *Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... direktiivi ||.../.../EÜ|| [millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded]³ kohaldada vastutava liikmesriigi määramise menetluse suhtes, mida reguleeritakse käesoleva määrusega.*
- (12) Vastavalt 1989. aasta ÜRO lapse õiguste konventsioonile ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartale peaksid liikmesriigid käesoleva määruse kohaldamisel esmatähtsaks pidama lapse huvisid. Lisaks tuleks saatjata alaealiste jaoks sätestada konkreetsed menetluslikud tagatised nende eriti kaitsetu olukorra tõttu.
- (13) Vastavalt Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonile ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartale peaksid liikmesriigid käesoleva määruse kohaldamisel esmatähtsaks pidama austust perekonna ühtsuse vastu.

¹ ***ELT L ...***

² ELT L 304, 30.9.2004, lk 12.

³ ELT C [...], [...], lk [...].

- (14) Ühe pere liikmete rahvusvahelise kaitse taotluste menetlemine koos ühes liikmesriigis võimaldab tagada taotluste põhjaliku läbivaatamise, nende suhtes tehtavate otsuste omavahelise kooskõla ja selle, et pereliikmeid üksteisest ei lahutata.
- (15) Selleks et tagada perekonna ühtsuse ning lapse huvide esikohale seadmise põhimõtte täielik austamine, peaks sõltuvussuhe taotleja ja tema laiendatud perekonna vahel raseduse, emaduse, tervisliku seisundi või kõrge vanaduse tõttu olema siduv vastutava liikmesriigi määramise kriteerium. Kui taotleja on saatjata alaealine, peaks mõnes muus liikmesriigis viibiva ja sellise taotleja eest hoolitseda võiva sugulase olemasolu olema samuti siduv vastutava liikmesriigi määramise kriteerium.
- (16) Liikmesriikidel peaks olema võimalus teha vastutuskriteeriumidest erandeid, eelkõige humaansetel ja inimliku kaastundega seotud põhjustel, ning vaadata läbi selles või mõnes muus liikmesriigis esitatud rahvusvahelise kaitse taotlus, isegi kui see liikmesriik ei vastuta määruses sätestatud siduvate kriteeriumide alusel sellise taotluse läbivaatamise eest, tingimusel et asjaomane liikmesriik ja taotleja on sellega nõus.
- (17) Selleks et hõlbustada rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi määramist, tuleks korraldada taotlejaga vestlus ja ■ suuliselt teavitada taotlejat käesoleva määruse kohaldamisest.
- (18) Arvestades eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 47, tuleks vastutavale liikmesriigile üleandmise otsustega seoses ette näha õiguslikud tagatised ja õigus tõhusale õiguskaitsevahendile, et tagada asjaomaste isikute õiguste tõhus kaitse.
- (19) Kooskõlas Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktikaga peaks tõhus õiguskaitsevahend hõlmama nii käesoleva määruse kohaldamise kui ka selle liikmesriigi õigusliku ja tegeliku olukorra hindamist, kuhu taotleja üle antakse, et oleks tagatud rahvusvahelise õiguse järgimine.
- (20) ***Käesolevas määruses ei tohiks mõistel „kinnipidamine” olla karistuslikku kaastähendust, vaid selle all tuleks mõista üksnes ajutist haldusmeedet isiku kinnipidamiseks.***
- (21) Varjupaigataotlejate kinnipidamist tuleks kohaldada kooskõlas põhimõttega, et isikut ei tohiks pidada kinni ainult sel põhjusel, et ta taotleb rahvusvahelist kaitset. Eelkõige tuleb varjupaigataotlejate kinnipidamisel kohaldada Genfi konventsiooni artiklit 31, ***hoida neid haldusasutuse vastuvõtukeskustes ja mitte karistasutustes*** ning järgida selgelt määratletud erandjuhte ja tagatisi, mis on ette nähtud direktiiviga || .../.../EÜ ||, [millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded]. Lisaks tuleks piirata kinnipidamise kasutamist vastutavale liikmesriigile üleandmise eesmärgil ning võetud meetmete ja taotletavate eesmärkide suhtes kohaldada proportsionaalsuse põhimõtet.
- (22) Kooskõlas komisjoni 2. septembri 2003. aasta määrusega (EÜ) nr 1560/2003 (millega kehtestatakse üksikasjalikud rakenduseeskirjad määrusele (EÜ) nr 343/2003)¹ tohib üleandmist vastutavale liikmesriigile teostada kas vabatahtlikkuse alusel, järelevalve all toimuva lahkumisena või saatjaga. Liikmesriigid peaksid soodustama vabatahtlikkuse alusel toimuvaid üleandmisi ning tagama, et järelevalve all toimuvad või saatjaga üleandmised toimuksid inimlikult, austades täielikult põhiõigusi ja inimväärikust.
- (23) Sellise sisepiirideta ala järkjärguline rajamine, kus isikute vaba liikumine on tagatud ||

¹ ELT L 222, 5.9.2003, lk 3.

asutamislepingu kohaselt, ja kolmandate riikide kodanike sisenemise ja viibimise tingimusi käsitlevate ühenduse põhimõtete väljatöötamine, kaasa arvatud ühised jõupingutused välispiiride haldamisel, eeldavad tasakaalu loomist vastutuskriteeriumide vahel solidaarse vastutuse vaimus.

- (24) Käesoleva määruse kohaldamine võib teataval asjaoludel põhjustada lisakoormust liikmesriikide jaoks, kes on eriti kiiret tegutsemist nõudvas olukorras, millega kaasneb eriti suur koormus nende vastuvõtuvõimele, varjupaigasüsteemile või infrastruktuurile. Selliste juhtude jaoks on vaja kehtestada tõhus menetlus, mille kohaselt saaks üleandmised asjaomasele liikmesriigile ajutiselt peatada ja pakkuda rahalist abi olemasolevate ELi rahastamisvahendite kaudu. Dublini süsteemi raames toimuvate üleandmiste ajutise peatamisega saab seega kaasa aidata suurema solidaarsuse saavutamisele liikmesriikidega, kelle varjupaigasüsteemile langeb eelkõige nende geograafilise asendi või demograafilise olukorra tõttu osaks eriti suur koormus.
- (25) Et tagada kõigi rahvusvahelise kaitse taotlejate piisav kaitse kõigis liikmesriikides, tuleks üleandmiste peatamise *menetlust* kohaldada ka juhul, kui komisjon on seisukohal, et rahvusvahelise kaitse taotlejate kaitse tase teatavas liikmesriigis ei vasta ühenduse varjupaigaõiguses sätestatule, eelkõige seoses vastuvõtutingimustega, ***kvalifitseerumisega rahvusvahelist kaitset vajava isikuna*** ja juurdepääsuga varjupaigamenetlusele.
- (26) ***Üleandmiste peatamise menetlus on erandlik abinõu, et lahendada eriti pakilisi olukordi, või kui on tegemist püsivate kaitsealaste probleemidega.***
- (27) ***Komisjon peaks korrapäraselt kontrollima Euroopa ühise varjupaigasüsteemi pikaajalise arengu ja ühtlustamise täiustamise suunas tehtavaid edusamme ja seda, mil määral solidaarsusmeetmed ja üleandmiste peatamise menetluse kättesaadavus hõlbustavad neid edusamme, ning teavitama sellest.***
- Kuna Dublini süsteemi eesmärk ei olnud vastutuse võrdne jaotamine rahvusvahelise kaitse taotlejate läbivaatamise eest ning kuna mitmed liikmesriigid puutuvad eelkõige oma geograafilise asendi tõttu rändevoogudega rohkem kokku, on oluline kaaluda ja pakkuda siduvaid vahendeid nii liikmesriikidevahelise solidaarsuse kui ka kaitse kõrgema taseme tagamiseks. Kõnealuste vahenditega tuleks eelkõige soodustada varjupaigaküsimustega tegelevate ekspertide lähetamist teistest liikmesriikidest liikmesriikidesse, kellel lasub eriline koormus ning kus taotlejatel puudub piisav kaitse, ning juhul, kui liikmesriigi vastuvõtuvõime ei ole piisav, soodustada rahvusvahelise kaitse saajate ümberpaigutamist teistesse liikmesriikidesse, tingimusel et huvitatud isikud on sellega nõus ja see toimub nende põhiõigusi austades.***
- (28) Käesoleva määruse kohaldamisel kohaldavad liikmesriigid isikuandmete töötlemisel Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta¹.
- (29) Taotlejate isikuandmete, sealhulgas delikaatsete tervisealaste andmete vahetamisel enne üleandmist tagatakse, et pädevad varjupaigaasutused pakuvad taotlejatele piisavat abi ning tagavad taotlejatele pakutava kaitse ja õiguste järjepidevuse. Selleks

¹ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

et tagada kõnealuses olukorras olevate taotlejate andmete kaitse, tuleks kehtestada erisäte kooskõlas direktiiviga 95/46/EÜ.

- (30) Käesoleva määruse kohaldamist saab hõlbustada ja tõhustada liikmesriikide vaheliste kahepoolsete kokkulepete abil, millega parandatakse suhtlust pädevate ametkondade vahel, lühendatakse menetlustähtaegu, lihtsustatakse vastuvõtmis- või tagasivõtmispalvete menetlemist või kehtestatakse menetlused üleandmise teostamiseks.
- (31) Tuleks tagada määrusega (EÜ) nr 343/2003 loodud vastutava liikmesriigi määramise süsteemi ja käesoleva määrusega loodud süsteemi vaheline järjepidevus. Samamoodi tuleks tagada käesoleva määruse ja *Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruse (EÜ) nr .../...* [(mis käsitleb sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteemi kehtestamist] määruse (EÜ) nr .../... (millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest) tõhusa kohaldamise eesmärgil]¹ omavaheline kooskõla.
- (32) Määrusega (EÜ) nr .../... [(mis käsitleb sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteemi kehtestamist] määruse (EÜ) nr .../..., millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest, tõhusa kohaldamise eesmärgil)] kehtestatud Eurodac-süsteemi toimimine ja eelkõige nimetatud määruse artiklite 6 ja 10 rakendamine peaks hõlbustama käesoleva määruse kohaldamist.
- (33) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 767/2008 (mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta)² loodud viisainfosüsteemi toimimine ja eelkõige nimetatud määruse artiklite 21 ja 22 rakendamine peaks hõlbustama käesoleva määruse kohaldamist.
- (34) Käesoleva määrusega hõlmatud isikute kohtlemisel on liikmesriigid seotud kohustustega, mis tulenevad rahvusvahelistest õigusaktidest, millega nad on ühinenud.
- (35) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused³.
- (36) Eelkõige tuleks komisjonile anda volitused võtta vastu saatjata alaealisi ja ülalpeetavate sugulaste taasühinemist käsitlevate sätete rakendamise tingimused ja kord ning üleandmise teostamise kriteeriumid. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva määruse *vähemolulisi* sätteid, täiendades seda uute *vähemoluliste* sätetega, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.
- (37) Määruse (EÜ) nr 343/2003 rakendamiseks vajalikud meetmed on vastu võetud määrusega (EÜ) nr 1560/2003. Määruse (EÜ) nr 1560/2003 teatavad sätted tuleks inkorporeerida käesolevasse määrusesse selguse huvides või seepärast, et need võivad kaasa aidata üldeesmärgi saavutamisele. Eelkõige on nii liikmesriikide kui ka asjaomase varjupaigataotleja seisukohast oluline kehtestada üldine kord lahenduse

¹ ELTL ...

² ELTL 218, 13.8.2008, lk 60.

³ ELTL 184, 17.7.1999, lk 23.

leidmiseks juhul, kui liikmesriigid kohaldavad käesolevat määrust erinevalt. Seepärast on õigustatud määruises (EÜ) nr 1560/2003 sätestatud humanitaarklausli kohaldamisega seotud vaidluste lahendamise menetluse inkorporeerimine käesolevasse määruisesse ja selle kohaldamisala laiendamine kogu käesolevale määruisele.

- (38) Et järelevalve käesoleva määruise kohaldamise üle oleks tõhus, tuleks seda hinnata korrapäraste ajavahemike tagant.
- (39) Käesolevas määruises austatakse põhiõigusi ning järgitakse eeskätt Euroopa Liidu põhiõiguste hartas || tunnustatud põhimõtteid. Eelkõige püütakse käesoleva määruise tagada harta artikliga 18 tagatud varjupaigaõiguse täielik järgimine ja edendada nimetatud harta artiklite 1, 4, 7, 24 ja 47 kohaldamist, ning käesolevat määrust *tuleks* rakendada sellele vastavalt.
- (40) Kuna kavandatud meetme eesmärki, milleks on mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi määramise kriteeriumide ja mehhanismide kehtestamine, ei suuda liikmesriigid piisavalt hästi saavutada ja kuna meetme ulatust ja mõju silmas pidades saab seda paremini saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kooskõlas samas artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev määrus kaugemale sellest, mis on vajalik kõnealuse eesmärgi saavutamiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

SISU JA MÕISTED

Artikkel 1

Sisu

Käesolevas määruises sätestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruises kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) "kolmanda riigi kodanik" - isik, kes ei ole liidu kodanik || asutamislepingu artikli 17 lõike 1 tähenduses ning kellel ei ole ühenduse vaba liikumise õigust, nagu see on kindlaks määratud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruise (EÜ) nr 562/2006¹ artikli 2 punktis 5;
- b) "rahvusvahelise kaitse taotlus" - direktiivi 2004/83/EÜ artikli 2 punktis g määratletud rahvusvahelise kaitse taotlus;
- c) "taotleja" või "varjupaigataotleja" - kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik, kes on esitanud rahvusvahelise kaitse taotluse, mille suhtes ei ole lõplikku otsust veel tehtud;

¹ ELT L 105, 13.4.2006, lk 1.

- d) "rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamine" - rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamine või taotluse üle otsustamine pädevate asutuste poolt kooskõlas nõukogu direktiiviga 2005/85/EÜ¹, välja arvatud menetlused vastutava liikmesriigi määramiseks käesoleva määruse ja direktiivi 2004/83/EÜ kohaselt;
- e) "rahvusvahelise kaitse taotluse tagasivõtmine" - toimingud, millega taotleja lõpetab rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise algatatud menetluse kooskõlas direktiiviga 2005/85/EÜ kas selgesti väljendatult või vaikimisi;
- f) "rahvusvahelise kaitse alla võetud isik" - kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik, kes on tunnistatud direktiivi 2004/83/EÜ artikli 2 punktis a määratletud rahvusvahelist kaitset vajavaks isikuks;
- g) "alaealine" - alla 18aastane kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik;
- h) "saatjata alaealine" - alaealine, kes saabub liikmesriigi territooriumile tema eest õigusjärgselt või tavakohaselt vastutava täiskasvanuta, niikaua kui selline täiskasvanu ei ole teda tegelikult oma hoole alla võtnud; see mõiste hõlmab ka alaealist, kes on pärast liikmesriikide territooriumile sisenemist jäänud saatjata;
- i) "pereliikmed" - järgmised taotleja perekonna liikmed, kes viibivad liikmesriikide territooriumil, eeldusel et perekond oli juba olemas päritoluriigis:
- varjupaigataotleja abikaasa või temaga püsivas suhtes olev vabaabielukaaslane, kui asjaomase liikmesriigi õigusaktide või tava kohaselt koheldakse vabaabielupaare välismaalasi käsitlevate õigusaktide alusel võrdväärselt abielus paaridega;
 - *esimeses taandes* osutatud paaride või taotleja alaealised lapsed, tingimusel et nad ei ole abielus ja sõltumata sellest, kas riikliku õiguse tähenduses on nad sündinud abielust või väljaspool abielu või on nad lapsendatud;
 - *esimeses taandes* osutatud paaride või taotleja alaealised abielus olevad lapsed, sõltumata sellest, kas riikliku õiguse tähenduses on nad sündinud abielust või väljaspool abielu või on nad lapsendatud **ja tingimusel, et nende abikaasa ei ole nendega kaasas**, kui nende huvides on elada koos taotlejaga;
 - taotleja isa, ema või eestkostja, kui taotleja on alaealine ja vallaline või kui ta on alaealine ja abielus **ja tema abikaasa ei ole temaga kaasas**, kuid tema huvides on elada koos oma isa, ema või eestkostjaga;
 - taotleja alaealine vallaline õde või vend, kui taotleja on alaealine ja vallaline või kui taotleja või tema õde või vend on alaealine ja abielus **ja tema abikaasa ei ole temaga kaasas**, kuid nendest ühe või enama huvides on elada koos;
- j) "elamisluba" - liikmesriigi asutuste väljaantud luba, millega lubatakse kolmanda riigi kodanikul või kodakondsuseta isikul viibida liikmesriigi territooriumil, sealhulgas dokumendid, mille põhjal lubatakse territooriumil viibida ajutise kaitse korra raames või seni, kuni väljasaatmiskorralduse täitmist takistavad asjaolud lõppevad, välja arvatud viisad ja elamisload, mis on välja antud tähtaja vältel, mis on vajalik vastutava liikmesriigi määramiseks käesoleva määruse kohaselt, või rahvusvahelise kaitse või elamisloataotluse läbivaatamise tähtaja vältel;

¹ ELT L 326, 13.12.2005, lk 13.

- k) "viisa" - liikmesriigi luba või otsus, mida nõutakse selles või mitmes liikmesriigis läbisõiduks või viibimise eesmärgil sisenemiseks. Viisa liik määratakse kindlaks järgmiste määratluste kohaselt:
- i) "pikaajaline viisa" - liikmesriigi luba või otsus, mida on vaja, et siseneda sellesse liikmesriiki eesmärgiga viibida seal rohkem kui kolm kuud;
 - ii) "lühiajaline viisa" - liikmesriigi luba või otsus, mida on vaja, et siseneda sellesse või mitmesse liikmesriiki eesmärgiga viibida seal kuni kolm kuud;
 - iii) "transiidiviisa" - liikmesriigi luba või otsus, mida on vaja, et sõita läbi selle või mitme liikmesriigi territooriumi, välja arvatud lennujaamatransiit;
 - iv) "lennujaama transiidiviisa" - luba või otsus, millega võimaldatakse kolmanda riigi kodanikul, kellelt nõutakse just sellist viisat, viibida rahvusvahelise lennu kahe osa vahelise vahemaandumise või ümberistumise ajal lennujaama transiidialal, pääsemata asjaomase liikmesriigi territooriumile;
- l) "põgenemisoht" – üksikjuhul esinevad põhjused, mis tuginevad õigusaktiga kehtestatud objektiivsetele kriteeriumidele ning annavad alust arvata, et taotleja või kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik, kelle suhtes kohaldatakse üleandmisotsust, võib põgeneda.

II PEATÜKK

ÜLDPÕHIMÕTTED JA TAGATISED

Artikkel 3

Juurdepäas rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise menetlusele

1. Liikmesriigid vaatavad läbi selliste kolmanda riigi kodanike või kodakondsuseta isikute rahvusvahelise kaitse taotlused, kes taotlevad rahvusvahelist kaitset mõne liikmesriigi territooriumil, sealhulgas piiril või transiidialal. Taotluse vaatab läbi üks liikmesriik, kelleks on käesoleva määruse III peatükis sätestatud kriteeriumide kohaselt vastutav liikmesriik.
2. Kui käesolevas määruses loetletud kriteeriumide põhjal ei saa rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutavat liikmesriiki määrata, vastutab taotluse läbivaatamise eest esimene liikmesriik, kellele rahvusvahelise kaitse taotlus esitati.
3. Iga liikmesriik säilitab õiguse saata varjupaigataotleja turvalisse kolmandasse riiki vastavalt direktiivis 2005/85/EÜ sätestatud eeskirjadele ja tagatistele.

Artikkel 4

Õigus saada teavet

1. Rahvusvahelise kaitse taotluse saamise korral teavitavad liikmesriigi pädevad asutused varjupaigataotlejat käesoleva määruse kohaldamisest ning eelkõige järgmisest:
 - a) käesoleva määruse eesmärgid ja mõnes muus liikmesriigis uue taotluse esitamisega kaasnevad tagajärjed;
 - b) vastutava liikmesriigi määramise kriteeriumid ja nende tähtsusjärjestus;
 - c) üldine menetlus ja tähtajad, mida liikmesriigid peavad järgima;
 - d) menetluse võimalikud tulemused ja nendega kaasnevad tagajärjed;
 - e) üleandmisotsuse vaidlustamise võimalus;

- f) asjaolu, et pädevad asutused võivad vahetada isikuga seotud andmeid üksnes selleks, et täita käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi;
 - g) õigus tutvuda temaga seotud andmetega ning õigus taotlelda temaga seotud ebakorreksete andmete parandamist või temaga seotud ebaseaduslikult töödeldud andmete kustutamist *ja* nimetatud õiguste kasutamise *kord, sealhulgas artiklis 34 osutatud asutuste* ja ■ nende riiklike andmekaitseasutuste kontaktandmed, kes vaatavad läbi isikuandmete kaitset käsitlevaid kaebusi.
2. Lõikes 1 osutatud teave esitatakse kirjalikult keeles, millest taotleja *saab aru või* on kõigi eelduste kohaselt võimeline aru saama. Sel eesmärgil kasutavad liikmesriigid ühist teabelehte, mis on koostatud lõike 3 kohaselt.
- Et taotleja teavet täielikult mõistaks, esitatakse see ■ ka suuliselt vestlusel, mis korraldatakse artikli 5 kohaselt.
- Liikmesriigid esitavad teabe sobival viisil, võttes arvesse taotleja vanust.
3. Ühine teabeleht, mis sisaldab vähemalt lõikes 1 osutatud teavet, koostatakse *vastavalt artikli 41 lõikes 2 osutatud regulatiivkomitee menetlusele*.

Artikkel 5

Vestlus taotlejaga

1. Käesoleva määruse kohaselt vastutava liikmesriigi määramise menetlust teostav liikmesriik *kutsub taotleja vestlusele*, mida juhivad isik, kes on selleks riiklike õigusaktide kohaselt pädev.
2. Taotlejaga peetava vestluse eesmärk on hõlbustada vastutava liikmesriigi määramist, eelkõige võimaldada taotlejal esitada asjakohast teavet, mida on vaja vastutava liikmesriigi õigeks määramiseks, ning teavitada suuliselt taotlejat käesoleva määruse kohaldamisest.
3. Vestlus taotlejaga toimub aegsasti pärast rahvusvahelise kaitse taotluse saamist ja igal juhul enne sellise otsuse tegemist, milles käsitletakse taotleja artikli 25 lõike 1 kohast üleandmist vastutavale liikmesriigile.
4. Vestlus taotlejaga toimub keeles, millest taotleja *saab aru või* on kõigi eelduste kohaselt võimeline aru saama ja milles ta on võimeline suhtlema. Vajaduse korral valivad liikmesriigid tõlgi, kes on võimeline tagama taotleja ja vestlust juhtiva isiku asjakohase suhtlemise.
5. Vestlus taotlejaga toimub tingimustes, millega on tagatud nõuetekohane konfidentsiaalsus.
6. Taotlejaga vestlust korraldab liikmesriik koostab lühikese kirjaliku aruande, mis sisaldab taotleja vestlusel esitatud peamist teavet, ning teeb selle aruande koopia taotlejale kättesaadavaks. Aruanne lisatakse artikli 25 lõike 1 kohaselt üleandmisotsusele.

Artikkel 6

Alaealiste suhtes kehtivad tagatised

1. Liikmesriigid peavad kõigi käesolevas määruses sätestatud menetluste puhul esmatahtsaks eelkõige lapse huvisid.

2. Liikmesriigid tagavad, et esindaja ***direktiivi 2005/85/EÜ artikli 2 punkti i tähenduses*** esindab ja/või abistab saatjata alaealist kõigis käesolevas määruses sätestatud menetlustes. Nimetatud esindaja võib olla ka direktiivi ||.../.../EÜ|| [(millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded)] *artiklis 24* osutatud esindaja.
3. Lapse huvisid hinnates teevad liikmesriigid omavahel tihedat koostööd ja võtavad nõuetekohaselt arvesse eelkõige järgmisi tegureid:
 - a) perekonna taasühinemise võimalused;
 - b) alaealise heaolu ja sotsiaalne areng, võttes eelkõige arvesse alaealise etnilist päritolu ning usulist, kultuurilist ja keelelist tausta;
 - c) ohutus- ja julgeolekukaalutlused, eelkõige juhul, kui last ähvardab oht langeda inimkaubanduse ohvriks;
 - d) alaealise seisukohad vastavalt tema vanusele ja küpsusele.
4. Liikmesriigid kehtestavad ■ menetluse saatjata alaealise liikmesriikides viibivate pereliikmete või muude sugulaste leidmiseks, ***kasutades vajaduse korral rahvusvaheliste või muude asjaomaste organisatsioonide abi***. Liikmesriigid hakkavad saatjata alaealise pereliikmeid või teisi sugulasi otsima võimalikult kiiresti pärast rahvusvahelise kaitse taotluse saamist, kaitstes samal ajal saatjata alaealise huvisid.
5. *Artiklis 34* osutatud pädevad asutused, kes menetlevad saatjata alaealistega seotud taotlusi, saavad asjakohast koolitust alaealiste erivajaduste kohta.
6. ***Käesoleva määruse kohaldamisel ja direktiivi 2005/85/EÜ artiklis 17 sätestatud tingimustel võivad liikmesriigid saatjata alaealiste vanuse kindlakstegemiseks teha arstlikke läbivaatusi.***
Arstlike läbivaatuste tegemisel tagavad liikmesriigid, et neid teostatakse asjakohaselt ja põhjalikult, nagu näevad ette teaduse ja eetika standardid.

III PEATÜKK

VASTUTAVA LIIKMESRIIGI MÄÄRAMISE KRITEERIUMID

Artikkel 7

Kriteeriumide tähtsusjärjestus

1. Vastutava liikmesriigi määramise kriteeriume kohaldatakse käesolevas peatükis esitatud järjestuses.
2. Käesolevas peatükis esitatud kriteeriumide kohaselt määratakse vastutav liikmesriik olukorra põhjal, mis valitses hetkel, mil varjupaigataotleja esitas esimest korda rahvusvahelise kaitse taotluse mõnele liikmesriigile.

Artikkel 8

Saatjata alaealised

1. Kui taotleja on saatjata alaealine, vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest liikmesriik, kus viibib seaduslikult mõni tema pereliige, tingimusel et see on alaealise huvides.

2. Kui taotleja on saatjata alaealine, kelle **ükski pereliige artikli 2 punkti i tähenduses ei viibi seaduslikult mõnes muus liikmesriigis, kuid kelle mõni muu** sugulane, kes saab tema eest hoolitseda, viibib seaduslikult mõnes muus liikmesriigis, vastutab see liikmesriik taotluse läbivaatamise eest, tingimusel et see on alaealise huvides.
3. Kui taotleja pereliikmed või muud sugulased viibivad seaduslikult mitmes liikmesriigis, määratakse taotluse läbivaatamise eest vastutav liikmesriik alaealise huvidest lähtudes.
4. Pereliikme või muu sugulase puudumise korral vastutab taotluse läbivaatamise eest liikmesriik, kus alaealine esitas oma **■** rahvusvahelise kaitse taotluse, tingimusel et see on alaealise huvides.
5. Lõigete 2 ja 3 rakendamise tingimused ja korra võtab vastu komisjon. Kõnealused meetmed käesoleva määruse vähemoluliste sätete muutmiseks määruse täiendamise teel võetakse vastu *artikli 41* lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

Artikkel 9

Pereliikmed, kes on võetud rahvusvahelise kaitse alla

Kui varjupaigataotlejal on pereliige, kellel on lubatud elada rahvusvahelise kaitse alla võetud isikuna mõnes liikmesriigis, sõltumata sellest, kas perekond oli päritoluriigis juba olemas, vastutab see liikmesriik rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest, tingimusel et asjaomased isikud on väljendanud sellist soovi kirjalikult.

Artikkel 10

Rahvusvahelist kaitset taotlevad pereliikmed

Kui varjupaigataotlejal on mõnes liikmesriigis pereliige, kelle rahvusvahelise kaitse taotluse suhtes ei ole selles liikmesriigis veel esimest sisulist otsust tehtud, vastutab see liikmesriik rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest, tingimusel et asjaomased isikud on väljendanud sellist soovi kirjalikult.

Artikkel 11

Ülalpeetavad sugulased

1. Kui varjupaigataotleja sõltub sugulase abist kas raseduse, vastsündinud lapse, raske haiguse, raske puude või vanaduse tõttu või kui sugulane sõltub samadel põhjustel taotleja abist, vastutab see liikmesriik taotluse läbivaatamise eest, keda peetakse kõige asjakohasemaks neid koos hoidma või taasühendama, tingimusel et päritoluriigis olid perekondlikud sidemed olemas ja asjaomased isikud on väljendanud sellist soovi kirjalikult. Kõige asjakohasema liikmesriigi määramisel võetakse arvesse asjaomaste isikute huvisid, näiteks asjaolu, kas ülalpeetav isik on võimeline reisima.
2. Lõike 1 rakendamise tingimused ja korra võtab vastu komisjon. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid määruse täiendamise teel, võetakse vastu vastavalt *artikli 41* lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 12

Pereliikmete taotluste menetlemine

Kui ühe perekonna mitu liiget esitavad rahvusvahelise kaitse taotlused samas liikmesriigis ühel ajal või piisavalt väikese ajavahega, et vastutava liikmesriigi määramise menetlusi saaks teostada üheskoos, ja kui käesolevas määruses sätestatud kriteeriumide kohaldamise tagajärjel oleksid nad üksteisest eraldatud, määratakse vastutav liikmesriik järgmiste sätete alusel:

- a) ühe perekonna kõigi liikmete rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamise eest vastutab liikmesriik, kes kriteeriumide kohaselt vastutab suurima arvu pereliikmete taotluste läbivaatamise eest;
- b) muul juhul vastutab taotluste läbivaatamise eest liikmesriik, kes kriteeriumide kohaselt vastutab vanima pereliikme taotluse läbivaatamise eest.

Artikkel 13

Elamisloa või viisa väljaandmine

1. Kui varjupaigataotlejal on kehtiv elamisluba, vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest elamisloa väljaandnud liikmesriik.
2. Kui varjupaigataotlejal on kehtiv viisa, vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest viisa väljaandnud liikmesriik, välja arvatud juhul, kui viisa anti välja mõne muu liikmesriigi nimel või kirjalikul loal. Sel juhul vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest kõnealune muu liikmesriik. Kui liikmesriik küsib esmalt nõu mõne muu liikmesriigi keskasutuselt, eeskätt julgeolekuga seotud põhjustel, ei käsitleta keskasutuse vastust kirjaliku loana käesoleva sätte tähenduses.
3. Kui varjupaigataotlejal on mitu kehtivat elamisluba või viisat, mille on välja andnud erinevad liikmesriigid, vastutavad liikmesriigid rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest järgmises järjestuses:
 - a) liikmesriik, kes andis välja pikima kehtivusaajaga elamisloa, või kehtivusaegade samasuse korral liikmesriik, kes andis välja elamisloa, mille kehtivusaeg lõpeb kõige hiljem;
 - b) sama liiki viisade puhul liikmesriik, kes andis välja viisa, mille kehtivusaeg lõpeb kõige hiljem;
 - c) eri liiki viisade puhul liikmesriik, kes andis välja pikima kehtivusaajaga viisa, või kehtivusaegade samasuse korral liikmesriik, kes andis välja viisa, mille kehtivusaeg lõpeb kõige hiljem.
4. Kui varjupaigataotlejal on vaid üks või mitu elamisluba, mille kehtivusaeg on lõppenud vähem kui kaks aastat tagasi, või üks viisa või mitu viisat, mille kehtivusaeg on lõppenud vähem kui kuus kuud tagasi, ja mõni nimetatud dokumentidest on tal võimaldanud siseneda mõne liikmesriigi territooriumile, kehtivad lõiked 1-3 seni, kuni taotleja ei ole liikmesriikide territooriumilt lahkunud.

Kui varjupaigataotlejal on üks või mitu elamisluba, mille kehtivusaeg on lõppenud rohkem kui kaks aastat tagasi, või üks viisa või mitu viisat, mille kehtivusaeg on lõppenud rohkem kui kuus kuud tagasi, ja mõni nimetatud dokumentidest on tal võimaldanud siseneda mõne liikmesriigi territooriumile ja ta ei ole liikmesriikide territooriumilt lahkunud, vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest liikmesriik, kus taotlus esitati.
5. Asjaolu, et elamisluba või viisa anti välja väljamõeldud või vale identiteedi või valede, võltsitud või kehtetute dokumentide alusel, ei välista vastutust liikmesriigi jaoks, kes

elamisloa või viisa välja andis. Elamisloa või viisa väljaandnud liikmesriik ei ole siiski vastutav, kui ta suudab tõendada, et pärast elamisloa või viisa väljaandmist pandi toime pettus.

Artikkel 14

Liikmesriiki sisenemine ja/või seal viibimine

1. Kui *käesoleva määruse* artikli 22 lõikes 3 osutatud kahes loendis kirjeldatud otseste või kaudsete tõendite, sealhulgas määruse (EÜ) nr ||.../...|| [(mis käsitleb sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteemi kehtestamist || määruse (EÜ) nr .../... (millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest) tõhusa kohaldamise eesmärgil)] III peatükis osutatud andmete põhjal tehakse kindlaks, et varjupaigataotleja on kolmandast riigist maismaa, mere või õhu kaudu tulles ebaseaduslikult ületanud mõne liikmesriigi piiri, vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest liikmesriik, kuhu sel viisil siseneti. Vastutus lõpeb 12 kuu möödumisel ebaseadusliku piiriületuse päevast.
2. Kui liikmesriiki ei saa või enam ei saa käsitleda lõike 1 kohaselt vastutavana ja kui artikli 22 lõikes 3 osutatud kahes loendis kirjeldatud otseste või kaudsete tõendite põhjal tehakse kindlaks, et varjupaigataotleja, kes on sisenenud liikmesriikide territooriumile ebaseaduslikult või kelle sisenemise asjaolusid ei saa kindlaks teha, on enne rahvusvahelise kaitse taotluse esitamist elanud vähemalt viis kuud järjest mõnes liikmesriigis, vastutab see liikmesriik rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest.

Kui liikmesriike, kus taotleja on elanud vähemalt viis kuud järjest, on mitu, vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest liikmesriik, kus ta viimati on elanud.

Artikkel 15

Viisavaba sisenemine liikmesriiki

1. Kui kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik siseneb mõne liikmesriigi territooriumile, kus temalt viisat ei nõuta, vastutab see liikmesriik tema rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest.
2. Lõikes 1 sätestatud põhimõtte ei kehti, kui kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik esitab oma rahvusvahelise kaitse taotluse mõnes muus liikmesriigis, kus temalt samuti ei nõuta territooriumile sisenemiseks viisat. Sel juhul vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest kõnealune muu liikmesriik.

Artikkel 16

Avalduse esitamine lennuvälja rahvusvahelisel transiidialal

Kui kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik esitab rahvusvahelise kaitse taotluse mõne liikmesriigi lennujaama rahvusvahelisel transiidialal, vastutab taotluse läbivaatamise eest nimetatud liikmesriik.

IV PEATÜKK

KAALUTLUSÕIGUST KÄSITLEVAD SÄTTED

Artikkel 17

Kaalutusõigust käsitlevad sätted

1. Erandina artikli 3 lõikest 1 võib iga liikmesriik eelkõige humaansetel ja inimliku kaastundega seotud põhjustel otsustada läbi vaadata rahvusvahelise kaitse taotluse, mille on talle esitanud kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik, isegi kui käesolevas määruses sätestatud kriteeriumide kohaselt ei vastuta ta selle läbivaatamise eest, tingimusel et taotleja on sellega nõus.

Sel juhul muutub see liikmesriik vastutavaks liikmesriigiks käesoleva määruse tähenduses ja võtab endale sellise vastutusega seotud kohustused. Vajaduse korral teatab ta sellest varem vastutanud liikmesriigile, vastutava liikmesriigi määramise menetlust teostavale liikmesriigile või liikmesriigile, kellel on palutud taotleja vastu või tagasi võtta, kasutades selleks määruse (EÜ) nr 1560/2003 artikliga 18 loodud elektroonilist sidevõrku "Dublinet".

Käesoleva lõike kohaselt vastutuse võtnud liikmesriik edastab määruse (EÜ) nr ||.../... || [(mis käsitleb sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteemi kehtestamist || määruse (EÜ) nr .../... (millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest) tõhusa kohaldamise eesmärgil)] artikli 6 lõike 3 kohaselt viivitamata Eurodac-i kaudu teate vastutuse võtmise kohta.

2. Liikmesriik, kus rahvusvahelise kaitse taotlus esitati ja kes teostab vastutava liikmesriigi määramise menetlust, või vastutav liikmesriik võib igal ajal mõnelt muult liikmesriigilt paluda taotleja vastuvõtmist, et pereliikmeid ja muid sugulasi kokku viia humaansetel põhjustel, lähtudes eeskätt perekondlikest või kultuurilistest kaalutlustest, isegi kui selline liikmesriik ei ole || artiklites 8 kuni 12 sätestatud kriteeriumide kohaselt vastutav liikmesriik. See eeldab asjaomaste isikute kirjalikku nõusolekut.

Vastuvõtmispalve sisaldab kogu materjali, mis on palve esitajaks oleva liikmesriigi valduses ning mis on vajalik selleks, et palve saajaks olev liikmesriik saaks olukorda hinnata.

Palve saajaks olev liikmesriik kontrollib, esitatud humaanseid põhjusi ja teeb palve suhtes otsuse kahe kuu jooksul pärast selle saamist. Palve tagasilükkamise otsuses esitatakse otsuse aluseks olevad põhjused.

Kui palve saajaks olev liikmesriik palve rahuldab, läheb vastutus taotluse läbivaatamise eest talle üle.

V PEATÜKK

VASTUTAVA LIIKMESRIIGI KOHUSTUSED

Artikkel 18

Vastutava liikmesriigi kohustused

1. Käesoleva määruse kohaselt rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutav liikmesriik on kohustatud:
 - a) võtma artiklites 21, 22 ja 28 sätestatud tingimustel vastu varjupaigataotleja, kes on esitanud taotluse mõnes muus liikmesriigis;
 - b) võtma artiklites 23, 24 ja 28 sätestatud tingimustel tagasi taotleja, kelle taotlus on läbivaatamisel ja kes on esitanud taotluse mõnes muus liikmesriigis või kes viibib elamisloata mõne muu liikmesriigi territooriumil;
 - c) võtma artiklites 23, 24 ja 28 sätestatud tingimustel tagasi taotleja, kes on läbivaatamise käigus taotluse tagasi võtnud ja esitanud taotluse mõnes muus

liikmesriigis;

- d) võtma artiklites 23, 24 ja 28 sätestatud tingimustel tagasi kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku, kelle taotlus on tagasi lükatud ja kes on esitanud taotluse mõnes muus liikmesriigis või kes viibib elamisloata mõne muu liikmesriigi territooriumil.
2. Vastutav liikmesriik vaatab kõikidel lõike 1 punktides a–d osutatud juhtudel taotleja esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbi või viib selle läbivaatamise artikli 2 punkti d tähenduses lõpule. Kui vastutav liikmesriik on katkestanud taotluse läbivaatamise pärast seda, kui taotleja on oma taotluse tagasi võtnud, tunnistab ta taotluse läbivaatamise katkestamise otsuse kehtetuks ja viib taotluse läbivaatamise artikli 2 punkti d tähenduses lõpule.

Artikkel 19

Kohustuste äralangemine

1. Kui liikmesriik annab taotlejale välja elamisloa, lähevad artikli 18 lõikes 1 täpsustatud kohustused üle sellele liikmesriigile.
2. Artikli 18 lõikes 1 täpsustatud kohustused langevad ära, kui taotluse läbivaatamise eest vastutav liikmesriik suudab taotleja või muu artikli 18 lõike 1 punktis d osutatud isiku vastuvõtmise või tagasivõtmise palve saamise korral tõendada, et asjaomane isik on liikmesriikide territooriumilt lahkunud vähemalt kolmeks kuuks, välja arvatud juhul, kui asjaomasel isikul on vastutava liikmesriigi väljaantud kehtiv elamisluba.
- Sellise eemalviibimise järel esitatud taotlust käsitatakse uue taotlusena, mille suhtes kohaldatakse uut vastutava liikmesriigi määramise menetlust.
3. Artikli 18 lõike 1 punktides c ja d täpsustatud kohustused langevad ära, kui taotluse läbivaatamise eest vastutav liikmesriik suudab taotleja või muu artikli 18 lõike 1 punktis d osutatud isiku tagasivõtmise palve saamise korral tõendada, et asjaomane isik on liikmesriikide territooriumilt lahkunud pärast taotluse tagasivõtmist või tagasilükkamist tehtud tagasisaatmisotsuse või antud väljasaatmiskorralduse kohaselt.
- Tegelikult väljasaatmise järel esitatud taotlust käsitatakse uue taotlusena, mille suhtes kohaldatakse uut vastutava liikmesriigi määramise menetlust.

VI PEATÜKK

VASTUVÕTMISE JA TAGASIVÕTMISE MENETLUS

I jagu

Menetluse alustamine

Artikkel 20

Menetluse alustamine

1. Käesoleva määruse kohaselt algab vastutava liikmesriigi määramine niipea, kui rahvusvahelise kaitse taotlus on esimest korda esitatud mõnele liikmesriigile.
2. Rahvusvahelise kaitse taotlus loetakse esitatuks, kui taotleja esitatud vorm või asutuste koostatud protokoll on laekunud asjaomase liikmesriigi pädevatele asutustele. Kui taotlus ei ole tehtud kirjalikult, peaks tahteavalduse ja protokollide koostamise vaheline aeg olema võimalikult lühike.
3. Käesoleva määruse kohaldamisel ei või varjupaigataotlejaga kaasasoleva ja artikli 2

punktis i esitatud pereliikme määratlusele vastava alaealise olukorda käsitleda tema vanema või eestkostja omast eraldi ning seda käsitleb liikmesriik, kes vastutab kõnealuse vanema või eestkostja rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest, isegi kui alaealine ise ei ole varjupaigataotleja, tingimusel et see on alaealise huvides. Samamoodi koheldakse lapsi, kes on sündinud pärast varjupaigataotleja saabumist liikmesriikide territooriumile, ilma et oleks vaja algatada uut menetlust nende vastuvõtmiseks.

4. Kui rahvusvahelise kaitse taotluse esitab liikmesriigi pädevatele asutustele taotleja, kes viibib mõne muu liikmesriigi territooriumil, määrab vastutava liikmesriigi see liikmesriik, kelle territooriumil taotleja viibib. Taotluse saanud liikmesriik teatab sellest viivitamata liikmesriigile, kus taotleja viibib, misjärel käsitletakse taotleja viibimiskohaks olevat liikmesriiki käesoleva määruse kohaldamisel liikmesriigina, kellele rahvusvahelise kaitse taotlus on esitatud.

Taotlejale teatatakse kirjalikult sellisest vastutuse üleandmisest ja selle toimumise kuupäevast.

5. Kui varjupaigataotleja on mõnes muus liikmesriigis ja esitab seal rahvusvahelise kaitse taotluse pärast oma esimese, teises liikmesriigis esitatud taotluse tagasivõtmist vastutava liikmesriigi määramise menetluse käigus, võtab liikmesriik, kellele esitati esimene rahvusvahelise kaitse taotlus, taotleja tagasi artiklites 23, 24 ja 28 sätestatud tingimustel, et viia rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi määramise menetlus lõpule.

See kohustus langeb ära, kui liikmesriik, kellel palutakse vastutava liikmesriigi määramise menetlus lõpule viia, suudab tõendada, et varjupaigataotleja on vahepeal lahkunud liikmesriikide territooriumilt vähemalt kolmeks kuuks või on saanud mõnelt muult liikmesriigilt elamisloa.

Sellise eemalviibimise järel esitatud taotlust käsitatakse uue taotlusena, mille suhtes kohaldatakse uut vastutava liikmesriigi määramise menetlust.

II jagu

Vastuvõtmispalve menetlemine

Artikkel 21

Vastuvõtmispalve esitamine

1. Kui liikmesriik, kellele on esitatud rahvusvahelise kaitse taotlus, leiab, et taotluse läbivaatamise eest vastutab mõni muu liikmesriik, võib ta võimalikult kiiresti ja igal juhul kolme kuu jooksul pärast taotluse esitamist artikli 20 lõikes 2 määratletud tähenduses paluda sellisel muul liikmesriigil taotleja vastu võtta.

Kui palvet taotleja vastuvõtmiseks ei esitata kolme kuu jooksul, vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest liikmesriik, kus taotlus esitati.

2. Palve esitajaks olev liikmesriik võib paluda kiirelt vastata juhul, kui rahvusvahelise kaitse taotlus esitati pärast sisenemis- või viibimisloa andmisest keeldumist, pärast ebaseadusliku viibimise eest vahistamist või pärast väljasaatmiskorralduse kättetoimetamist või täideviimist ja/või kui varjupaigataotlejat peetakse kinni.

Palves põhjendatakse kiire vastamise vajalikkust ja esitatakse tähtaeg, mille jooksul vastust oodatakse. See tähtaeg on vähemalt üks nädal.

3. Mõlemal juhul esitatakse muule liikmesriigile saadetakse vastuvõtmispalve tüüpvormil ja lisatakse artikli 22 lõikes 3 osutatud kahes loendis kirjeldatud otsesed või kaudsed

tõendid ja/või asjakohased osad varjupaigataotleja avaldustest, mis võimaldavad palve saajaks oleval liikmesriigil kindlaks teha, kas ta on käesolevas määruses sätestatud kriteeriumide kohaselt vastutav.

Palvete koostamise ja edastamise kord võetakse vastu *vastavalt artikli 41 lõikes 2 osutatud regulatiivkomitee menetlusele*.

Artikkel 22

Vastuvõtmispalvele vastamine

1. Palve saajaks olev liikmesriik kontrollib kõiki asjaolusid vastavalt vajadusele ja teeb taotleja vastuvõtmiseks esitatud palve suhtes otsuse kahe kuu jooksul palve saamisest.
2. Käesolevas määruses sätestatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi määramise menetluses kasutatakse otseseid ja kaudseid tõendeid.
3. *Vastavalt artikli 41 lõikes 2 osutatud regulatiivkomitee menetlusele* koostatakse ja vaadatakse korrapäraselt läbi kaks loendit, milles esitatakse otsesed ja kaudsed tõendid, järgmistel alustel:
 - a) otsesed tõendid:
 - i) need hõlmavad vormilisi tõendeid, mille põhjal määratakse kindlaks käesoleva määruse kohane vastutus, kui vastupidised tõendid neid ümber ei lükka;
 - ii) liikmesriigid esitavad *artiklis 41* osutatud komiteele eri liiki haldusdokumentide näidised kooskõlas vormiliste tõendite loendis esitatud liigitusega;
 - b) kaudsed tõendid:
 - i) need hõlmavad kaudseid tõendeid, mis, olgugi et need on ümberlükatavad, võivad teatavatel juhtudel olla oma tõendusjõu poolest piisavad;
 - ii) nende tõendusjõudu seoses vastutusega rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest hinnatakse iga juhtumi puhul eraldi.
4. Tõendeid ei tohiks nõuda rohkem, kui on vaja käesoleva määruse nõuetekohaseks kohaldamiseks.
5. Vormiliste tõendite puudumise korral tunnistab palve saajaks olev liikmesriik end vastutavaks, kui kaudsed tõendid on omavahel kooskõlas, kontrollitavad ja vastutuse kindlakstegemiseks piisavalt üksikasjalikud.
6. Kui palve esitajaks olev liikmesriik on palunud kiiret vastust kooskõlas artikli 21 lõikega 2, annab palve saajaks olev liikmesriik endast parima, et soovitud tähtajast kinni pidada. Erandjuhtudel, mil on võimalik tõendada, et taotleja vastuvõtmise palve läbivaatamine on eriti keeruline, võib palve saajaks olev liikmesriik vastata pärast soovitud tähtaja möödumist, kuid peab seda igal juhul tegema ühe kuu jooksul. Sel juhul *teatab* palve saajaks olev liikmesriik palve esitajaks olevale liikmesriigile algselt soovitud tähtaja jooksul oma otsusest vastamine edasi lükata.
7. Kui vastust ei anta lõikes 1 osutatud kahe kuu jooksul või lõikes 6 osutatud ühe kuu jooksul, loetakse palve rahuldatuks, millega kaasneb kohustus isik vastu võtta, sealhulgas kohustus võtta vajalikud meetmed tema *vastuvõtmiseks*.

III jagu

Tagasivõtmispalve menetlemine

Artikkel 23

Tagasivõtmispalve esitamine

1. Kui liikmesriik, kus on esitatud hilisem rahvusvahelise kaitse taotlus või mille territooriumil taotleja või muu artikli 18 lõike 1 punktis d osutatud isik viibib ilma elamisloata, leiab, et artikli 20 lõike 5 ja artikli 18 lõike 1 punktide b, c ja d kohaselt on vastutav mõni muu liikmesriik, võib ta paluda sellisel liikmesriigil taotleja tagasi võtta:
2. Hilisema rahvusvahelise kaitse taotluse korral esitatakse asjaomase isiku tagasivõtmise palve võimalikult kiiresti ja igal juhul **ühe** kuu jooksul määruse (EÜ) nr ||.../...|| [(mis käsitleb sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteemi kehtestamist || määruse (EÜ) nr .../... (millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest) tõhusa kohaldamise eesmärgil)] artikli 6 lõike 6 kohase Eurodac-i kokkulangevuse teate saamisest.

Kui hilisema rahvusvahelise kaitse taotluse esitanud isiku tagasivõtmise palve tugineb muudele tõenditele kui Eurodac-süsteemist saadud andmed, tuleb need saata palve saajaks olevale liikmesriigile kolme kuu jooksul pärast rahvusvahelise kaitse taotluse esitamist artikli 20 lõikes 2 määratletud tähenduses.

3. Kui hilisem rahvusvahelise kaitse taotlus puudub ja palve esitajaks olev liikmesriik otsustab vastavalt määruse (EÜ) nr ||.../...|| [(mis käsitleb sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteemi kehtestamist || määruse (EÜ) nr .../... (millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest) tõhusa kohaldamise eesmärgil)] artiklile 13 teha otsingu Eurodac-süsteemis, esitatakse asjaomase isiku tagasivõtmise palve võimalikult kiiresti ja igal juhul **ühe** kuu jooksul nimetatud määruse artikli 13 lõike 4 kohase Eurodac-i kokkulangevuse teate saamisest.

Kui asjaomase isiku tagasivõtmise palve tugineb muudele tõenditele kui Eurodac-süsteemist saadud andmed, tuleb need saata palve saajaks olevale liikmesriigile kolme kuu jooksul pärast seda, kui palve esitajaks olev liikmesriik on saanud teada, et asjaomase isiku eest võib vastutada mõni muu liikmesriik.

4. Kui palvet taotleja või muu artikli 18 lõike 1 punktis d osutatud isiku tagasivõtmiseks ei esitata *käesoleva artikli* lõigetes 2 ja 3 osutatud ajavahemiku jooksul, vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse eest liikmesriik, kus esitati hilisem taotlus esitati või mille territooriumil asjaomane isik ilma elamisloata viibib.
5. Palve taotleja või muu artikli 18 lõike 1 punktis d osutatud isiku tagasivõtmiseks esitatakse tüüpvormil ja sellele lisatakse otsesed või kaudsed tõendid ja/või asjakohased osad isiku avaldustest, mis võimaldavad palve saajaks oleva liikmesriigi asutustel kindlaks teha, kas ta on vastutav.

Otseseid ja kaudseid tõendeid ja nende tõlgendamist käsitlevad eeskirjad ning palvete koostamise ja edastamise kord võetakse vastu *vastavalt artikli 41 lõikes 2 osutatud regulatiivkomitee menelusele*.

Artikkel 24

Tagasivõtmispalvele vastamine

1. Palve saajaks olev liikmesriik kontrollib asjaolusid vastavalt vajadusele ja teeb asjaomase isiku tagasivõtmise palve suhtes otsuse võimalikult kiiresti ja igal juhul ühe kuu jooksul palve saamisest. Kui palve põhineb Eurodac-süsteemist saadud teabel, lüheneb see tähtaeg kahele nädalale.
2. Kui vastust ei anta lõikes 1 osutatud ühe kuu või kahe nädala jooksul, loetakse palve rahuldatuks, millega kaasneb kohustus asjaomane isik tagasi võtta, sealhulgas kohustus võtta vajalikud meetmed tema *vastuvõtmiseks*.

IV jagu

Menetluslikud tagatised

Artikkel 25

Üleandmisotsusest teatamine

1. Kui palve saajaks olev liikmesriik nõustub taotleja või muu artikli 18 lõike 1 punktis d osutatud isiku vastu võtma või tagasi võtma, teatab palve esitajaks olev liikmesriik asjaomasele isikule otsusest anda ta üle vastutavale liikmesriigile ning vajaduse korral ka otsusest jätta ta rahvusvahelise kaitse taotlus läbi vaatamata. Selline teade esitatakse kirjalikult keeles, millest **taotleja saab aru või** on kõigi eelduste kohaselt võimaline aru saada, ja hiljemalt viieteistkümnene tööpäeva jooksul palve saajaks oleva liikmesriigi vastuse saamisest.
2. Lõikes 1 osutatud otsus sisaldab põhjendust, sealhulgas otsuse tegemise menetluse peamiste etappide kirjeldust. Otsus sisaldab teavet nii olemasolevate õiguskaitsevahendite ja nende kasutamise tähtaegade kohta kui ka teavet füüsiliste või juriidiliste isikute kohta, kes võivad asjaomasele isikule pakkuda konkreetset õigusabi ja/või teda seaduslikult esindada. See sisaldab üleandmise teostamistähtaega ja vajaduse korral teavet selle kohta, kuhu ja millal asjaomane isik peaks ilmuma, kui ta reisib vastutavasse liikmesriiki omal käel. Üleandmise tähtaeg määratakse kindlaks selliselt, et isik saaks mõistliku aja jooksul kasutada kooskõlas artikliga 26 õiguskaitsevahendeid.

Artikkel 26

Õiguskaitsevahendid

1. Taotlejal või muul artikli 18 lõike 1 punktis d osutatud isikul on õigus tõhusale õiguskaitsele artiklis 25 osutatud üleandmisotsuse faktiliste või õiguslike asjaolude vaidlustamise või läbivaatamise kaudu kohtus.
2. Liikmesriigid näevad ette mõistliku tähtaja, mille jooksul asjaomane isik võib kasutada oma lõike 1 kohast õigust tõhusale õiguskaitsele.

Kõnealune tähtaeg on vähemalt 10 tööpäeva alates artikli 25 lõikes 1 osutatud otsusest teatamise kuupäevast.

3. Artiklis 25 osutatud üleandmisotsuse vaidlustamise või läbivaatamise korral otsustab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud asutus ***kas asjaomase isiku taotlusel või selle puudumise korral*** ametiülesande korras võimalikult kiiresti ja igal juhul ***viie*** tööpäeva jooksul vaidlustamise või läbivaatamise taotluse esitamisest, kas asjaomane isik võib jääda kuni vaidlustamise või läbivaatamise tulemuste selgumiseni asjaomase

liikmesriigi territooriumile.

4. Isikut ei tohi üle anda enne lõikes 3 osutatud otsuse tegemist. Otsuses, mille kohaselt asjaomasel isikul ei lubata jääda vaidlustamise või läbivaatamise tulemuste selgumiseni asjaomase liikmesriigi territooriumile, esitatakse selle otsuse aluseks olevad põhjused.
5. Liikmesriigid tagavad, et asjaomasel isikul on oleks võimalus saada õigusabi ja/või kasutada seaduslikku esindajat ning saada vajaduse korral keelelist abi.
6. Liikmesriigid tagavad, et **vajalikku** õigusabi ja/või || esindaja teenuseid pakutakse **taotluse korral tasuta vastavalt direktiivi 2005/85/EÜ artikli 15 lõigetele 3 kuni 6**.
Õigusabi ja/või seadusliku esindaja kasutamise kord sätestatakse *liikmesriigi õigusaktidega*.

V jagu

Kinnipidamine üleandmise eesmärgil

Artikkel 27

Kinnipidamine

1. Liikmesriigid ei tohi isikut kinni pidada ainult sel põhjusel, et ta taotleb rahvusvahelist kaitset kooskõlas direktiiviga 2005/85/EÜ.
2. Ilma et see piiraks direktiivi ||.../.../EÜ || [(millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded)] artikli 8 lõike 2 kohaldamist, võivad liikmesriigid vajaduse korral ja igat juhtumit eraldi hinnates varjupaigataotlejat või muud *käesoleva määruse* artikli 18 lõike 1 punktis d osutatud isikut, kelle suhtes kohaldatakse vastutavale liikmesriigile üleandmise otsust, pidada ■ kinni **asutuses, mis ei ole kinnipidamisasutus**, ainult juhul, kui **muud, leebemad sunnimeetmed ei ole osutunud tõhusaks ja** ainult juhul, kui **esineb põgenemisoht**.
3. Muude, leebemate sunnimeetmete kasutamise võimaluste hindamisel lõike 2 kohaldamise eesmärgil kaaluvad liikmesriigid selliseid kinnipidamise asendamise võimalusi nagu korrapärane ilmumine asutustesse, rahalise tagatise andmine, kohustus viibida kindlaksmääratud kohas või muud meetmed, millega välditakse põgenemise ohtu.
4. Lõike 2 kohast kinnipidamist võib kohaldada üksnes hetkest, mil vastutavale liikmesriigile üleandmise otsus on vastavalt artiklile 25 asjaomasele isikule teatavaks tehtud, kuni isiku üleandmiseni vastutavale liikmesriigile.
5. Lõike 2 kohane kinnipidamine nähakse ette võimalikult lühikeseks ajaks. See ei tohi ületada ajavahemikku, mida on põhjendatult vaja üleandmise teostamiseks vajalike haldusmenetluste täitmiseks.
6. *Määruse* lõike 2 kohase kinnipidamise kohta *teeb kohus*. Kiireloomulistel juhtudel võib otsuse kinnipidamise kohta teha *haldusasutus*, kuid sellisel juhul *peab kohus kinnipidamiskorralduse* kinnitama 72 tunni jooksul pärast kinnipidamist. *Kui kohus leiab, et kinnipidamine on ebaseaduslik, vabastatakse asjaomane isik viivitamata*.
7. Määrus lõike 2 kohase kinnipidamise kohta tehakse kirjalikult ning selles esitatakse faktilised ja õiguslikud asjaolud, eelkõige põhjused, mille alusel leitakse, et || on **oht, et asjaomane isik põgeneb**, ning kinnipidamise kestus.

Kinnipeetavale isikule teatatakse viivitamatult keeles, millest ta **saab aru või** on kõigi eelduste kohaselt võimeline aru saama, kinnipidamise põhjused, kinnipidamise

kavandatud kestus ning riiklikes õigusaktides sätestatud menetlused kinnipidamiskorralduse vaidlustamiseks.

8. Lõike 2 kohase || kinnipidamise jätkamise vaatab *kohus mõistliku aja* järel läbi kas asjaomase isiku taotlusel või *oma algatusel*. Kinnipidamist ei tohi ühelgi juhul alusetult pikendada.
9. Lõike 2 kohase kinnipidamise korral tagavad liikmesriigid asjaomasele isikule võimaluse kasutada õigusabi ja/või seadusliku esindaja teenuseid, mida pakutakse tasuta juhul, kui isik ei suuda tasuda sellega kaasnevaid kulusid.
Sellistel juhtudel nähakse õigusabi ja/või seadusliku esindaja kasutamise kord ette riiklike õigusaktidega.
10. Alaealisi ei tohi kinni pidada, välja arvatud juhul, kui see on nende huvides käesoleva määruse **artikli 6 lõike 3** kohaselt ja kooskõlas nende olukorra individuaalse hindamisega vastavalt direktiivi ||.../.../EÜ|| [(millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded)] artikli 11 lõikele 5.
11. Saatjata alaealisi ei tohi ühelgi juhul kinni pidada.
12. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva artikli kohaselt kinnipeetud varjupaigataotleja vastuvõtutingimused on samaväärsed nendega, mis on kinnipeetud taotleja jaoks ette nähtud eelkõige direktiivi ||.../.../EÜ|| [(millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded)] artiklites 10 ja 11.

VI jagu

Üleandmine

Artikkel 28

Menetlused ja tähtajad

1. Palve esitanud liikmesriik annab taotleja või muu artikli 18 lõike 1 punktis d osutatud isiku pärast asjaomaste liikmesriikide omavahelist nõupidamist vastutavale liikmesriigile üle kooskõlas oma riigi õigusega esimesel võimalusel ja hiljemalt kuue kuu jooksul ajast, mil teine liikmesriik rahuldab vastuvõtmis- või tagasisivõtmispalve või tehti lõplik otsus vaidlustamise või uuesti läbi vaatamise suhtes, kui sellel oli peatav toime vastavalt artikli 26 lõikele 3.
Vajaduse korral annab palve esitanud liikmesriik varjupaigataotlejale *artikli 41* lõikes 2 osutatud *regulatiivkomitee menetluses* vastuvõetud näidisele vastava reisiloo.
Vastutav liikmesriik teatab palve esitanud liikmesriigile sõltuvalt asjaoludest kas asjaomase isiku kohalejõudmisest või sellest, et isik ei ole ettenähtud tähtaja jooksul kohale ilmunud.
2. Kui üleandmine ei toimu kuue kuu jooksul, vabaneb vastutav liikmesriik kohustusest asjaomane isik vastu või tagasi võtta ning vastutus läheb üle palve esitanud liikmesriigile. Nimetatud tähtaega võib pikendada kõige rohkem ühe aastani, kui üleandmist ei saa teostada asjaomase isiku vangistuse tõttu, või kõige rohkem 18 kuuni, kui isik on põgenenud.
3. Kui isik antakse üle ekslikult või kui üleandmisotsus lükatakse pärast üleandmist ümber otsuse vaidlustamise tulemusel, peab üleandmise teostanud liikmesriik isiku viivitamata tagasi võtma.

4. Komisjon võib vastu võtta üleandmise teostamist käsitlevaid täiendavaid eeskirju. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta määruse vähem olulisi sätteid määruse täiendamise teel, võetakse vastu vastavalt *artikli 41* lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 29

Üleandmiskulud

1. Kulud, mis tekivad taotleja või muu artikli 18 lõike 1 punktis d osutatud isiku üleandmisega vastutavale liikmesriigile, katab isikut üle andev liikmesriik.
2. Kui isik on vaja saata mõnda liikmesriiki tagasi sellepärast, et tema üleandmine oli ekslik või üleandmisotsus lükati pärast üleandmist ümber otsuse vaidlustamise tulemusel, katab isiku tagasitoomisega oma territooriumile tekkivad kulud liikmesriik, kes algselt teostas isiku üleandmise.
3. Käesoleva määruse kohaselt üleantavatelt isikutelt ei nõuta sellise üleandmisega seotud kulude katmist.
4. Täiendavaid eeskirju, milles käsitletakse lähteliikmesriigi kohustust katta üleandmiskulud, võib vastu võtta *vastavalt artikli 41* lõikes 2 osutatud *regulatiivkomitee menetlusele*.

Artikkel 30

Asjakohase teabe vahetamine enne üleandmist

1. Iga üleandmise puhul teatab üleandev liikmesriik vastuvõtvale liikmesriigile, kas isiku tervislik seisund võimaldab teda üle anda. Üle antakse ainult isikuid, kelle tervislik seisund seda võimaldab.
2. Üleandev liikmesriik edastab vastutavale liikmesriigile üleantava taotleja ainult sellised isikuandmed, mis on nõuetekohased, asjakohased ja hädavajalikud selleks, et tagada, et vastutava liikmesriigi pädevad varjupaigaasutused saaksid taotlejale pakkuda piisavat abi, sealhulgas vajalikku arstiabi, ning tagada käesoleva määruse ja direktiiviga ||.../.../EÜ|| [(millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded)] ette nähtud kaitse ja õiguste järjepidevus. Nimetatud andmed edastatakse varakult ja hiljemalt seitse tööpäeva enne üleandmist, välja arvatud juhul, kui liikmesriigile saavad need teatavaks hiljem.
3. Liikmesriigid vahetavad eelkõige järgmist teavet:
 - a) võimalike vastuvõtvas liikmesriigis viibivate pereliikmete või muude sugulaste kontaktandmed;
 - b) alaealiste puhul teave nende haridustaseme kohta;
 - c) taotleja vanus;
 - d) muu teave, mida lähteliikmesriik peab oluliseks, et kaitsta taotleja õigusi ja erivajadusi.
4. Üleandev liikmesriik edastab teabe üleantava taotleja erivajaduste kohta, mis võib erijuhtudel sisaldada teavet üleantava taotleja füüsilise ja vaimse tervise kohta, üksnes arstiabi või ravi eesmärgil, eelkõige puudega isikute, eakate, rasedate, alaealiste ning piinamise, vägistamise või muu raske psühholoogilise, füüsilise või seksuaalse vägivalla ohvriks langenud isikute puhul. Vastutav liikmesriik tagab, et selliste

erivajadustele pööratakse piisavat tähelepanu, eelkõige juhul, kui taotleja vajab vältimatut arstiabi.

5. Üleandev liikmesriik edastab lõikes 4 osutatud teabe vastutavale liikmesriigile üksnes siis, kui on saadud taotleja ja/või tema esindaja selgesõnaline nõusolek, või kui see on vajalik asjaomase või muu isiku eluliste huvide kaitsmiseks, kui ta ei ole füüsiliselt või õiguslikult võimeline oma nõusolekut andma. Kui üleandmine on lõpule viidud, kustutab üleandev liikmesriik kõnealuse teabe viivitamatult.
6. Isiku tervisega seotud andmeid tohib töödelda ainult tervishoiutöötaja, kellel on riiklike õigusaktide või pädevate asutuste kehtestatud eeskirjade alusel ametisaladuse hoidmise kohustus, või muu isik, kellel on samaväärne saladuse hoidmise kohustus. Sellised tervishoiutöötajad ja muud isikud, kes saavad ja töötlevad kõnealust teavet, saavad nii asjakohast meditsiinalast koolitust kui ka delikaatsete tervisealaste isikuandmete nõuetekohast töötlemist käsitlevat koolitust.
7. Käesolevas artiklis reguleeritud teabevahetus toimub ainult asutuste vahel, kellest on komisjonile *käesoleva määruse artikli 34* kohaselt teatatud || elektroonilise sidevõrgu "DubliNet" kaudu. Asutused, kellest on teatatud *käesoleva määruse artikli 34* kohaselt, peavad samuti täpsustama tervishoiutöötajad, kellel on luba töödelda *käesoleva artikli* lõikes 4 osutatud teavet. Vahetatud teavet kasutatakse üksnes *käesoleva artikli* lõigetes 2 ja 4 sätestatud eesmärkidel.
8. Selleks et hõlbustada liikmesriikide teabevahetust, võetakse *vastavalt artikli 41* lõikes 2 osutatud *regulatiivkomitee menetlusele* vastu tüüpvorm *käesolevas artiklis* sätestatud andmete edastamiseks.
9. *Käesoleva artikli* alusel toimuva teabevahetuse suhtes kohaldatakse *artikli 33* lõigetes 8 *kuni* 12 sätestatud korda.

Artikkel 31

Üleandmise teostamine

1. ***Üleandmist teostav liikmesriik soodustab vabatahtlikkuse alusel toimuvaid üleandmisi, andes taotlejale asjakohast teavet.***
2. ***Kui üleandmine vastutavale liikmesriigile toimub järelevalve all lahkumisena või saatja juuresolekul, tagavad liikmesriigid, et üleandmine toimub inimlikult, austades täielikult põhiõigusi ja inimväärikust.***

VII jagu

Üleandmise ajutine peatamine

Artikkel 32

Üleandmise ajutine peatamine

1. Kui liikmesriik on eriti kiiret tegutsemist nõudvas olukorras, millega kaasneb eriti suur koormus tema vastuvõtuvõimele, varjupaigasüsteemile või infrastruktuurile ning rahvusvahelise kaitse taotlejate üleandmine sellele liikmesriigile kooskõlas *käesoleva määrusega* võib seda koormust veelgi suurendada, võib ta paluda kõnealune üleandmine peatada.

Palve esitatakse komisjonile. Palves esitatakse selle aluseks olevad põhjused ja eelkõige järgmine teave:

- a) sellise eriti kiiret tegutsemist nõudva olukorra üksikasjalik kirjeldus, millega kaasneb eriti suur koormus palve esitajaks oleva liikmesriigi vastuvõtuvõimele, varjupaigasüsteemile või infrastruktuurile, sealhulgas asjakohane statistika ja tõendusmaterjal;
 - b) olukorra tõenäolise lühiajalise arengu põhjendatud prognoos;
 - c) põhjendatud selgitus täiendava koormuse kohta, mida rahvusvahelise kaitse taotlejate üleandmine käesoleva määruse kohaselt võiks palve esitajaks oleva liikmesriigi vastuvõtuvõimele, varjupaigasüsteemile või infrastruktuurile põhjustada, sealhulgas asjakohane statistika ja muu tõendusmaterjal.
2. Kui komisjon on seisukohal, et mõnes liikmesriigis valitsev olukord võib kaasa tuua selle, et rahvusvahelise kaitse taotlejatele pakutava kaitse tase ei vasta ühenduse õigusaktides sätestatule, eelkõige direktiivile ||.../.../EÜ|| [millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded] ning direktiivile 2005/85/EÜ **ja direktiivile 2004/83/EÜ**, võib ta lõikes 4 sätestatud korras otsustada peatada taotlejate üleandmise sellele liikmesriigile käesoleva määruse kohaselt.
3. Kui liikmesriik tunneb muret, et mõnes liikmesriigis valitsev olukord võib kaasa tuua selle, et rahvusvahelise kaitse taotlejatele pakutava kaitse tase ei vasta ühenduse õigusaktides sätestatule, eelkõige direktiivile ||.../.../EÜ|| [millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded] ning direktiivile 2005/85/EÜ **ja direktiivile 2004/83/EÜ**, võib ta esitada palve peatada taotlejate üleandmine sellele liikmesriigile käesoleva määruse kohaselt.
- Palve esitatakse komisjonile. Palves esitatakse selle aluseks olevad põhjused ning eelkõige üksikasjalik teave kõnealuses liikmesriigis valitseva olukorra kohta, mis osutab võimalikule mittevastavusele ühenduse õigusaktidega, eelkõige direktiiviga ||.../.../EÜ|| [millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded] ning direktiiviga 2005/85/EÜ **ja direktiivile 2004/83/EÜ**.
4. Pärast lõike 1 või 3 kohase palve saamist või omal algatusel vastavalt lõikele 2 võib komisjon otsustada peatada taotlejate üleandmise sellele liikmesriigile käesoleva määruse kohaselt. Selline otsus tuleb teha võimalikult kiiresti ja hiljemalt ühe kuu jooksul pärast palve saamist. Üleandmiste peatamise otsuses esitatakse selle aluseks olevad põhjused ja eelkõige järgmine teave:
- a) hinnang asjakohastele asjaoludele liikmesriigis, kelle suhtes võidakse üleandmised peatada;
 - b) hinnang selle kohta, kuidas üleandmiste peatamine võib mõjutada teisi liikmesriike;
 - c) üleandmiste peatamise *jõustumise* kavandatav kuupäev;
 - d) peatamisega seotud eritingimused;
 - e) ***andmed meetmete, võrdlusnäitajate ja tähtaegade kohta, mis kehtestatakse punkti a kohaselt tuvastatud asjaolude lahendamise suunas tehtud edusammude hindamiseks.***
5. Komisjon teatab nõukogule ja liikmesriikidele otsusest peatada taotlejate üleandmine asjaomasele liikmesriigile käesoleva määruse kohaselt. Iga liikmesriik võib ühe kuu jooksul teatise saamisest suunata komisjoni otsuse arutamiseks nõukogule. Nõukogu võib ühe kuu jooksul alates kuupäevast, mil liikmesriik suunas otsuse nõukogule

arutamiseks, teha kvalifitseeritud häälteenamusega teistsuguse otsuse.

6. Pärast komisjoni otsust peatada üleandmised teatavale liikmesriigile vastutavad teised liikmesriigid, kus viibivad taotlejad, kelle üleandmine on peatatud, selliste isikute rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest.

Otsuses peatada üleandmised teatavale liikmesriigile võetakse asjakohaselt arvesse vajadust tagada alaealiste ja perekonna ühtsuse kaitse.

7. Lõike 1 kohases otsuses peatada üleandmised teatavale liikmesriigile põhjendatakse abi, mida selle liikmesriigi abitaotluse alusel antakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse 573/2007/EÜ¹ artiklis 5 sätestatud erakorraliste meetmete jaoks.

8. ***Lõigetes 1–3 osutatud liikmesriik võtab tõhusaid ja õigeaegseid meetmeid, et heastada olukord, mis tõi kaasa üleandmise ajutise peatamise.***

9. Üleandmised võib peatada kuni kuueks kuuks. Kui meetmete võtmise põhjused on kuue kuu pärast endiselt alles, võib komisjon || lõikes 1 osutatud liikmesriigi taotluse alusel või omal algatusel otsustada pikendada nende kohaldamist veel kuue kuu võrra. ***Samuti kohaldatakse lõike 5 sätteid.***

10. Käesolevas artiklis sätestatud ei või tõlgendada selliselt, et see võimaldaks liikmesriikidel kalduda kõrvale nende üldisest kohustusest võtta kõik vajalikud üldised ja konkreetsed meetmed, mille abil tagatakse ühenduse varjupaigaõigusest, eelkõige käesolevast määrusest, direktiivist ||.../.../EÜ||, [millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded], ja direktiivist 2005/85/EÜ tulenevate kohustuste täitmine.

11. ***Ettepaneku alusel, mille komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule, ning toimides asutamislepingu artiklis 251 osutatud korras, sätestatakse abinõud, mis on kõikidele liikmesriikidele siduv, et anda tõhusat abi nendele liikmesriikidele, kelle riiklikel süsteemidel lasub eelkõige seoses geograafilise või demograafilise olukorraga eriline ja ebaproportsionaalne koormus. Kõnealused abinõud jõustuvad hiljemalt 31. detsembril 2011 ja hõlmavad igal juhul järgmist:***

a) ***ametnike lähetamine teistest liikmesriikidest varjupaigaküsimuste Euroopa tugiameti egiidi all, et aidata neid liikmesriike, kellel lasub eriline koormus ning kus taotlejatel puudub piisav kaitse;***

b) ***kava, mille alusel rahvusvahelise kaitse saajad paigutatakse erilise ja ebaproportsionaalse koormusega liikmesriikidest ümber teistesse liikmesriikidesse, pidades nõu ÜRO pagulaste ülemvoliniku bürooga ning tagades samas, et ümberpaigutamine toimub mittediskrimineerivalt, läbipaistvalt ja selgelt.***

12. ***Käesoleva artikli kohaldamine lõpetatakse niipea, kui on jõustunud lõikes 11 osutatud meetmed ning igal juhul hiljemalt 31. detsembril 2011.***

13. ***Artiklis 42 osutatud järelevalve ja hindamise osana vaatab komisjon läbi käesoleva artikli kohaldamise ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande hiljemalt 30. juunil 2011. aastal. Aruandes hindab komisjon, kas on põhjendatud vajadus pikendada käesoleva artikli kohaldamist pärast 31. detsembrit 2011. Kui komisjon peab seda asjakohaseks, esitab ta Euroopa Parlamendile ja nõukogule pikendamise ettepaneku kooskõlas asutamislepingu artiklis 251 osutatud korraga.***

¹ ELT L 144, 6.6.2007, lk 1.

VII PEATÜKK HALDUSKOOSTÖÖ

Artikkel 33

Teabe jagamine

1. Iga liikmesriik edastab igale seda soovivale liikmesriigile sellised varjupaigataotleja isikuandmed, mis on nõuetekohased, asjakohased ja hädavajalikud:
 - a) rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi määramiseks;
 - b) rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamiseks;
 - c) käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmiseks.
2. Lõikes 1 osutatud andmed võivad hõlmata üksnes:
 - a) taotleja ja vajaduse korral tema pereliikmete isikuandmeid (täielik nimi ja vajaduse korral endine nimi; hüüd- või varjunimed; praegune ja varasem kodakondsus; sünniaeg ja -koht);
 - b) isikutunnistusi ja reisidokumente (number, kehtivusaeg, väljaandmise kuupäev, väljaandnud asutus, väljaandmise koht jne);
 - c) muud taotleja isikusamasuse kindlakstegemiseks vajalikku teavet, sealhulgas vastavalt määrusele (EÜ) nr ||.../...||, [mis käsitleb sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteemi kehtestamist || määruse (EÜ) nr .../... (millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest) tõhusa kohaldamise eesmärgil] töödeldud sõrmejälgi;
 - d) elukohti ja reisiteekondi;
 - e) liikmesriigi väljaantud elamislube või viisid;
 - f) kohta, kus taotlus on esitatud;
 - g) võimalike varasemate rahvusvahelise kaitse taotluste esitamise kuupäevi, praeguse taotluse esitamise kuupäeva, taotluse menetlemisjärku ja otsuse sisu, kui selline otsus on tehtud.
3. Lisaks sellele võib vastutav liikmesriik paluda teisel liikmesriigil talle teatada sellest, millega varjupaigataotleja oma taotlust põhjendab, ja võimalike taotleja suhtes tehtud otsuste põhjendustest, kui see on rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamiseks vajalik. Liikmesriik võib keelduda talle esitatud palvele vastamast, kui sellise teabe edastamine võib kahjustada tema olulisi huve või asjaomaste või muude isikute vabaduste ja põhiõiguste kaitsmist. Igal juhul peab palve saajaks olev liikmesriik soovitud teabe edastamiseks saama rahvusvahelise kaitse taotleja kirjaliku nõusoleku. Sellisel juhul peab taotleja teadma, millise teabe edastamiseks ta nõusoleku annab.
4. Iga teabe saamiseks esitatud palve esitatakse ainult konkreetse rahvusvahelise kaitse taotluse kontekstis. Palve sisaldab põhjendust ja, kui selle eesmärk on kindlaks teha sellise tingimuse olemasolu, mis tõenäoliselt muudab vastutavaks palve saajaks oleva liikmesriigi, märgitakse selles, millistel tõenditel, kaasa arvatud usaldusväärsetest allikatest pärinev asjakohane teave viiside kohta, kuidas varjupaigataotlejad

liikmesriikide territooriumile sisenesid, või millisel taotleja avalduste üksikasjalikul ja tõendataval osal see põhineb. Selline usaldusväärsetest allikatest pärinev teave ei ole iseenesest piisav selleks, et määrata liikmesriigi vastutus ja pädevus käesoleva määruse alusel, kuid see võib aidata hinnata muid teatava varjupaigataotlejaga seotud asjaolusid.

5. Palve saajaks olev liikmesriik on kohustatud vastama nelja nädala jooksul. Vastusega viivitamist tuleb nõuetekohaselt põhjendada. Kui uurimisel, mida teostab palve saajaks olev liikmesriik, kes ei pidanud tähtajast kinni, selguvad asjaolud, mille kohaselt on tema vastutav liikmesriik, ei tohi see liikmesriik artiklites 21 ja 23 sätestatud tähtaja möödumist tuua vastuvõtmis- või tagasivõtmispalve rahuldamata jätmise põhjenduseks.
6. Teabe andmine toimub liikmesriigi palvel ja üksnes asutuste vahel, kelle määramisest on asjaomane liikmesriik teatanud komisjonile vastavalt *artikli 34 lõikele 1*.
7. Saadud teavet võib kasutada üksnes lõikes 1 sätestatud eesmärkidel. Igas liikmesriigis võib sellist teavet selle laadist ja vastuvõtva asutuse volitustest sõltuvalt edastada üksnes asutustele ja kohtutele, kelle ülesandeks on:
 - a) rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi määramine;
 - b) rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamine;
 - c) käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmine.
8. Teavet andev liikmesriik tagab selle õigsuse ja ajakohasuse. Kui ilmneb, et liikmesriik on andnud ebatäpset teavet või teavet, mida ei oleks tohtinud anda, teatatakse sellest viivitamata teavet saanud liikmesriikidele. Liikmesriigid peavad kõnealuse teabe parandama või kustutama.
9. Varjupaigataotlejal on õigus saada taotluse korral teavet kõikide teda käsitlevate andmete kohta, mida on töödeldud.

Kui ta leiab, et nende andmete töötlemisel on rikutud käesolevat määrust või direktiivi 95/46/EÜ eeskätt nende puudulikkuse või ebatäpsuse tõttu, on tal õigus lasta need parandada või kustutada .

Andmeid parandav või kustutav asutus teatab sellest sõltuvalt asjaoludest kas teavet andnud või saanud liikmesriigile.

Varjupaigataotlejal on õigus esitada hagi või kaebus pädevale asutusele või kohtule liikmesriigis, kes ei võimaldanud tutvuda temaga seotud andmetega või keeldus nende andmete parandamisest või kustutamisest.
10. Igas asjaomases liikmesriigis märgitakse edastatud teabe andmine ja vastuvõtmine asjaomase isiku toimikusse, ja/või registrisse.
11. Vahetatud andmeid säilitatakse üksnes nii kaua, kui see on vajalik nende eesmärkide saavutamiseks, milleks neid vahetati.
12. Kui andmeid ei töödelda automaatselt või kui need ei sisaldu toimikus ega ole mõeldud sinna sisestamiseks, peab iga liikmesriik võtma sobivad meetmed käesoleva artikli järgimise tagamiseks tõhusa kontrolli abil.

Artikkel 34

Pädevad asutused ja nende vahendid

1. Iga liikmesriik teatab komisjonile viivitamata konkreetsetest asutustest, kes vastutavad käesolevast määrusest tulenevate kohustuste ja määruse muudatuste täitmise eest. Liikmesriigid tagavad, et nendel asutustel on vajalikud vahendid oma ülesannete täitmiseks, eelkõige selleks, et ettenähtud tähtaegade jooksul vastata teabe saamiseks esitatud palvetele ja palvetele võtta varjupaigataotlejaid vastu või tagasi.
2. Komisjon avaldab lõikes 1 osutatud asutuste koondnimekirja Euroopa Liidu Teatajas. Nimekirja muutumise korral avaldab komisjon üks kord aastas ajakohastatud koondnimekirja.
3. Lõikes 1 osutatud asutused saavad vajalikku koolitust seoses käesoleva määruse kohaldamisega.
4. *Vastavalt artikli 41 lõikes 2 osutatud regulatiivkomitee menetlusele* kehtestatakse eeskirjad, mis käsitlevad lõikes 1 osutatud asutuste vaheliste turvaliste elektrooniliste teabedastuskanalite loomist palvete, vastuste ja muu kirjavahetuse saatmiseks ja tagamiseks, et saatjad saavad automaatselt elektroonilise kättesaamisteatise.

Artikkel 35

Halduskokkulepped

1. Liikmesriigid võivad omavahel sõlmida kahepoolseid halduskokkuleppeid, mis käsitlevad käesoleva määruse rakendamise praktilisi üksikasju, et hõlbustada ja tõhustada selle kohaldamist. Sellised kokkulepped võivad käsitleda:
 - a) kontaktametnike vahetust;
 - b) varjupaigataotlejate vastuvõtmise ja tagasivõtmise palvete edastamise ja läbivaatamisega seotud menetluste lihtsustamist ja asjaomaste tähtaegade lühendamist.
2. Lõikes 1 osutatud kokkulepetest teatatakse komisjonile. Komisjon kiidab lõike 1 punktis b osutatud kokkulepped heaks pärast seda, kui ta on kontrollinud, et nendega ei rikuta käesolevat määrust.

VIII PEATÜKK

Lepitamine

Artikkel 36

Lepitamine

1. Kui liikmesriigid ei suuda lahendada vaidlust mis tahes küsimuses, mis on seotud käesoleva määruse kohaldamisega, võivad nad rakendada lõikes 2 sätestatud lepitusmenetlust.
2. Lepitusmenetlus algatatakse taotusega, mille mõni vaidluses osalev liikmesriik esitab *artikliga 41* asutatud komitee esimehele. Lepitusmenetluse rakendamisega nõustumisel võtavad asjaomased liikmesriigid kohustuse võtta väljapakutavat lahendust võimalikult suurel määral arvesse.

Komitee esimees määrab kolm komitee liiget, kes esindavad kolme asjaga mitteseotud liikmesriiki. Vaidlusosaliste väited esitatakse neile kirjalikult või suuliselt ja pärast asja arutamist pakuvad nad ühe kuu jooksul välja lahenduse, mis on vajaduse korral läbinud hääletuse.

Asja arutamist juhivad komitee *eesistuja* või tema asetäitja. Ta võib esitada oma seisukoha, kuid ei tohi hääletada.

Väljapakutud lahendus on lõplik ja pöördumatu, sõltumata sellest, kas vaidlusosalised kiidavad selle heaks või lükkavad selle tagasi.

IX PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÖPPSÄTTED

Artikkel 37

Karistused

Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et käesoleva määruse kohaselt töödeldud andmete väärkasutamise suhtes kohaldatakse riiklike õigusaktide kohaseid tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi, sealhulgas haldus- ja/või kriminaalkaristusi.

Artikkel 38

Üleminekumeetmed

Kui taotlus on esitatud pärast *artikli 45* teises lõigus osutatud kuupäeva, võetakse arvesse asjaolusid, millest tõenäoliselt tuleneb liikmesriigile käesoleva määruse kohane vastutus, isegi kui need on ilmnunud enne seda kuupäeva, välja arvatud artikli 14 lõikes 2 kirjeldatud asjaolud.

Artikkel 39

Tähtaegade arvutamine

Kõiki käesolevas määruses sätestatud tähtaegu arvestatakse järgmiselt:

- a) kui päevades, nädalates või kuudes väljendatavat tähtaega arvestatakse sündmuse toimumise või toimingu sooritamise hetkest, ei loeta sündmuse toimumise või toimingu sooritamise päeva kõnealuse tähtaja osaks;
- b) nädalates või kuudes väljendatav tähtaeg lõpeb tähtaja viimase nädala või kuu selle päevaga, mis oli sama nädalapäev või mille kuupäev vastab päevale, mil toimus sündmus või sooritati toiming, millest alates tähtaega arvestatakse. Kui kuudes väljendatava tähtaja puhul ei ole tähtaja viimases kuus seda päeva, millal tähtaeg peaks lõppema, lõpeb tähtaeg kõnealuse kuu viimase päevaga;
- c) tähtaegades sisalduvad laupäevad, pühapäevad ja kõikide asjaomaste liikmesriikide riigipühad.

Artikkel 40

Territoriaalne kohaldamisala

Prantsuse Vabariigi puhul kohaldatakse käesolevat määrust üksnes tema Euroopas paikneva territooriumi suhtes.

Artikkel 41

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses kehtestatakse kolm kuud.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Artikkel 42

Järelevalve ja hindamine

Hiljemalt kolm aastat pärast *artikli 45* esimeses lõigus osutatud kuupäeva ***ning ilma et see piiraks artikli 32 lõike 13 kohaldamist***, esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse kohaldamist käsitleva aruande ja vajaduse korral muudatusettepanekud. Liikmesriigid edastavad komisjonile kõik aruande koostamiseks vajalikud andmed hiljemalt kuus kuud enne nimetatud tähtaja lõppu.

Pärast kõnealuse aruande esitamist annab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse kohaldamise kohta aru samal ajal, kui ta esitab määruse (EÜ) nr ||.../... || [(mis käsitleb sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteemi kehtestamist || määruse (EÜ) nr .../..., (millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest) tõhusa kohaldamise eesmärgil)] artikliga 28 ettenähtud aruanded Eurodac-süsteemi rakendamise kohta.

Artikkel 43

Statistika

Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määruse (EÜ) nr 862/2007 mis käsitleb ühenduse rände- ja rahvusvahelise kaitse statistikat¹ artikli 4 lõikega 4 esitavad liikmesriigid komisjonile (Eurostat) statistikat käesoleva määruse ja määruse (EÜ) nr 1560/2003 kohaldamise kohta.

Artikkel 44

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 343/2003 tunnistatakse kehtetuks.

|| Määruse (EÜ) nr 1560/2003 artikli 11 lõige 1 ning artiklid 13, 14 ja 17 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele või selle artiklitele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid tuleb lugeda II lisas esitatud vastavustabeli kohaselt.

Artikkel 45

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Määrust kohaldatakse rahvusvahelise kaitse taotluste suhtes, mis on esitatud selle jõustumisele järgneva kuuenda kuu esimesest päevast alates, ja sellest kuupäevast alates kohaldatakse seda kõikide varjupaigataotlejate vastuvõtmise või tagasivõtmise palvete suhtes, sõltumata taotluse esitamise kuupäevast. Enne seda kuupäeva esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutav liikmesriik määratakse määruses (EÜ) nr 343/2003 sätestatud kriteeriumide kohaselt.

¹ ELT L 199, 31.7.2007, lk 23.

Käesolev määrus on || asutamislepingu kohaselt tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav.

||,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

I LISA

KEHTETUKS TUNNISTATUD MÄÄRUS (MILLELE ON OSUTATUD *ARTIKLIS 44*)

Nõukogu määrus (EÜ) nr 343/2003
(ELT L 50, 25.2.2003)

Komisjoni määrus (EÜ) nr 1560/2003, *ainult* artikli 11 lõige 1 ning artiklid 13, 14 ja 17
(ELT L 222, 5.9.2003)

II LISA

VASTAVUSTABEL

Määrus (EÜ) nr 343/2003	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikli 2 punkt a	Artikli 2 punkt a
Artikli 2 punkt b	Välja jäetud
Artikli 2 punkt c	Artikli 2 punkt b
Artikli 2 punkt d	Artikli 2 punkt c
Artikli 2 punkt e	Artikli 2 punkt d
Artikli 2 punkt f	Artikli 2 punkt e
Artikli 2 punkt g	Artikli 2 punkt f
-	Artikli 2 punkt g
Artikli 2 punktid h–k	Artikli 2 punktid h–k
-	Artikli 2 punkt l
Artikli 3 lõige 1	Artikli 3 lõige 1
Artikli 3 lõige 2	Artikli 17 lõige 1
Artikli 3 lõige 3	Artikli 3 lõige 3
Artikli 3 lõige 4	Artikli 4 lõike 1 sissejuhatav lause
-	Artikli 4 lõike 1 punktid a–g
-	Artikli 4 lõiked 2 ja 3
Artikli 4 lõiked 1–5	Artikli 20 lõiked 1–5
-	Artikli 20 lõike 5 kolmas lõik
-	Artikkel 5
-	Artikkel 6
Artikli 5 lõige 1	Artikli 7 lõige 1
Artikli 5 lõige 2	Artikli 7 lõige 2
-	Artikli 7 lõige 3
Artikli 6 esimene lõik	Artikli 8 lõige 1
-	Artikli 8 lõige 3
Artikli 6 teine lõik	Artikli 8 lõige 4
Artikkel 7	Artikkel 9
Artikkel 8	Artikkel 10
Artikkel 9	Artikkel 13
Artikkel 10	Artikkel 14
Artikkel 11	Artikkel 15
Artikkel 12	Artikkel 16
Artikkel 13	Artikli 3 lõige 2

Artikkel 14
Artikli 15 lõige 1
Artikli 15 lõige 2
Artikli 15 lõige 3
Artikli 15 lõige 4
Artikli 15 lõige 5
Artikli 16 lõike 1 punkt a
Artikli 16 lõike 1 punkt b
Artikli 16 lõike 1 punkt c
Artikli 16 lõike 1 punkt d
Artikli 16 lõike 1 punkt e
Artikli 16 lõige 2
Artikli 16 lõige 3
-
Artikli 16 lõige 4

Artikkel 17
Artikkel 18
Artikli 19 lõige 1
Artikli 19 lõige 2
-
Artikli 19 lõige 3
Artikli 19 lõige 4
-
Artikli 19 lõige 5
Artikli 20 lõike 1 sissejuhatav lause
-
-
-
Artikli 20 lõike 1 punkt a
Artikli 20 lõike 1 punkt b
Artikli 20 lõike 1 punkt c
Artikli 20 lõike 1 punkt d
Artikli 20 lõike 1 punkt e

Artikli 20 lõige 2
Artikli 20 lõige 3
Artikli 20 lõige 4
-
-
-
-
Artikli 21 lõiked 1–9

Artikli 21 lõiked 10–12
Artikli 22 lõige 1
-
-
Artikli 22 lõige 2
Artikkel 23
Artikli 24 lõige 1

Artikkel 12
Artikli 17 lõike 2 esimene lõik
Artikli 11 lõige 1
Artikli 8 lõige 2
Artikli 17 lõike 2 neljas lõik
Artikli 8 lõige 5 ja artikli 11 lõige 2
Artikli 18 lõike 1 punkt a
Artikli 18 lõige 2
Artikli 18 lõike 1 punkt b
Artikli 18 lõike 1 punkt c
Artikli 18 lõike 1 punkt d
Artikli 19 lõige 1
Artikli 19 lõike 2 esimene lõik
Artikli 19 lõike 2 teine lõik
Artikli 19 lõige 3
Artikli 19 lõike 3 teine lõik
Artikkel 21
Artikkel 22
Artikli 25 lõige 1
Artikli 25 lõige 2 ja artikli 26 lõige 1
Artikli 26 lõiked 2–6
Artikli 28 lõige 1
Artikli 28 lõige 2
Artikli 28 lõige 3
Artikli 28 lõige 4
Artikli 23 lõige 1
Artikli 23 lõige 2
Artikli 23 lõige 3
Artikli 23 lõige 4
Artikli 23 lõike 5 esimene lõik
Artikli 24 lõige 1
Artikli 24 lõige 2
Artikli 28 lõike 1 esimene lõik
Artikli 25 lõiked 1 ja 2, artikli 26 lõige 1 ning artikli 28 lõike 1 teine ja kolmas lõik
Artikli 28 lõige 2
Artikli 23 lõike 5 teine lõik
Artikli 28 lõige 4
Artikkel 27
Artikkel 29
Artikkel 30
Artikkel 32
Artikli 33 lõiked 1–8 ning lõike 9 esimene, teine ja kolmas lõik
Artikli 33 lõike 9 neljas lõik
Artikli 33 lõiked 10–12
Artikli 34 lõige 1
Artikli 34 lõige 2
Artikli 34 lõige 3
Artikli 34 lõige 4
Artikkel 35
Välja jäetud

Artikli 24 lõige 2	<i>Artikkel 38</i>
Artikli 24 lõige 3	Välja jäetud
Artikli 25 lõige 1	<i>Artikkel 39</i>
Artikli 25 lõige 2	Välja jäetud
Artikkel 26	<i>Artikkel 40</i>
Artikli 27 lõiked 1 ja 2	<i>Artikli 41 lõiked 1 ja 2</i>
Artikli 27 lõige 3	Välja jäetud
Artikkel 28	<i>Artikkel 42</i>
Artikkel 29	<i>Artikkel 45</i>
-	<i>Artikkel 36</i>
-	<i>Artikkel 37</i>
-	<i>Artikkel 43</i>
-	<i>Artikkel 44</i>
Määrus (EÜ) nr 1560/2003	Käesolev määrus
Artikli 11 lõige 1	Artikli 11 lõige 1
Artikli 13 lõige 1	Artikli 17 lõike 2 esimene lõik
Artikli 13 lõige 2	Artikli 17 lõike 2 teine lõik
Artikli 13 lõige 3	Artikli 17 lõike 2 kolmas lõik
Artikli 13 lõige 4	Artikli 17 lõike 2 esimene lõik
Artikkel 14	<i>Artikkel 36</i>
Artikli 17 lõige 1	Artiklid 9 ja 10 ning artikli 17 lõike 2 esimene lõik
Artikli 17 lõige 2	<i>Artikli 33 lõige 3</i>